

The Comparison of Emotional Schemas and HEXACO Personality Traits between Married Women with and without Childbearing Willingness

Authors

Neda Lahoutiazar¹, Elham Aghaei^{*2}

1- M.Sc in Cilinical Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

nedapsychologytheater@gmail.com

2- Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author) Elhamaghaei87@yahoo.com

Abstract

Receive Date:
00/00/0000

Accept Date:
00/00/0000

Introduction: The purpose of this study was to investigate comparison of emotional schemas and HEXACO personality traits between married women with and without childbearing willingness.

Method: The research method was causal-comparative. The target population of this study included two groups. The first group consisted of all married women with the desire to have children who referred to health centers in Tehran, and the second group consisted of all married women without the desire to have children from the students of Islamic Azad University of Tehran Central Branch in 2023. The according convenience sampling method, 100 women (50 married women with childbearing willingness and 50 married women without childbearing willingness) of was selected as samples and they were asked to fill in emotional schemas scale – short form (ESS-S-F) of Leahy and 24-item Brief HEXACO inventory (24-BHI) of De Vries. In this study, Multivariate analysis of variance was used for data analysis.

Results: The results of multivariate analysis of variance showed that there is a difference between emotional schemas, emotionality, extroversion, agreeableness and conscientiousness with and without childbearing willingness. But there was no difference between honesty-humility and openness to experience in women with and without childbearing willingness. In this way, women with childbearing willingness scored lower mean scores in emotional schemas and emotionality than women without childbearing willingness. Also, women with childbearing willingness scored higher mean scores in extraversion, agreeableness, and conscientiousness variables than women without childbearing willingness.

Discussion and conclusion: Based on this, it is concluded that for planning in the field of childbearing and increasing the country's population, it is important to pay attention to personality traits (emotionality, extroversion, agreeableness and conscientiousness) and emotional schemas and suggested to use the results of this research in this field and it is necessary to pay attention to these cases in psychological interventions to encourage women to bear children.

Keywords

Keywords: emotional schemas, HEXACO personality traits, childbearing willingness.

**Corresponding Author's
E-mail**

Elhamaghaei87@yahoo.com

1.0009-0006-4143-1407

2.0009-0001-3037-0392

Extended Abstract

Introduction: Fertility rates are declining worldwide, and childbearing is an important policy for many governments. In Western Asia, many countries are facing very low fertility rates, and young people tend to postpone marriage and childbearing. One of these countries is Iran, which is among the countries that will gradually face population aging with a declining population growth rate. On the other hand, over the past fifty years, socio-economic development, declining fertility, followed by declining population growth and increasing life expectancy have led to significant changes in the structure of the world's population, so that the number of elderly people has increased significantly during this period. This has brought about high costs, especially in the health and treatment sector. Therefore, such a situation, i.e., declining childbearing and increasing elderly population, is a warning to societies to pay more attention to the issues of this growing population. On the other hand, it can be said that in order to increase childbearing to replacement levels, policymakers and planners need to implement a set of policies that help families cover the costs of childcare and facilitate the integration of women's work and family life. In addition to economic problems, concerns about the future of children and the interference of childbearing with one's interests, hobbies, and work and educational plans are two important cultural and social reasons for not wanting children, which need to be given serious attention in formulating and amending population policies. Based on what has been said, conducting a study that can identify the reasons for married women's desire and reluctance to have children is of great importance and necessity from the perspective of population policymaking and planning. Therefore, planners and policymakers are among the beneficiaries of the research results. The purpose of this study was to investigate comparison of emotional schemas and HEXACO personality traits between married women with and without childbearing willingness.

Method: The research method was causal-comparative. The target population of this study included two groups. The first group consisted of all married women with the desire to have children who referred to health centers in Tehran, and the second group consisted of all married women without the desire to have children from the students of Islamic Azad University of Tehran Central Branch in 2023. The according convenience sampling method, 100 women (50 married women with childbearing willingness and 50 married women without childbearing willingness) of was selected as samples and they were asked to fill in emotional schemas scale – short form (ESS-S-F) of Leahy and 24-item Brief HEXACO inventory (24-BHI) of De Vries. The inclusion criteria for the study were no history of divorce in both groups of women, a minimum of a high school diploma, and no specific physical illnesses such as diabetes, chronic obesity, etc. Incompleteness of the sample questionnaires in both groups, a history of divorce in women, and having psychological and physical illnesses based on the individual's self-report were the exclusion criteria for the study. Data analysis was performed at the descriptive and inferential levels. At the descriptive level, mean and standard deviation were used to measure the research variables. At the descriptive level, multivariate analysis of variance (to compare variables) was used to compare the research variables in the two groups. The data analysis tool was SPSS software version 28.

Results: The results showed that the mean and standard deviation of the age of women with childbearing willingness were 34.98 and 2.281, and the mean and standard deviation of the age of women without childbearing willingness were 35.14 and 2.148. The independent t-statistic obtained from comparing the mean age of the two groups in the age variable was $t\text{-test} = 0.361$, which was not statistically significant ($\text{sig} = 0.719$), indicating that the two groups were similar in terms of age. The results also showed that in the group of women with childbearing willingness, 4 people (8%) had a post-secondary diploma, 23 people (66%) had a bachelor's degree, and 13 people (26%) had a master's degree. In the group of women without childbearing willingness, 5 (10%) had a high school diploma, 23 (66%) had a bachelor's degree, and 12 (24%) had a master's degree. The chi-square value obtained from comparing the frequency and percentage in the academic variable was $\text{chi-square} = 0.151$, which was not statistically significant ($\text{sig} = 0.927$), indicating that the two groups of married women with and without a desire to have children were similar in terms of academic. The results of multivariate analysis of variance showed that there is a difference between emotional schemas, emotionality, extroversion, agreeableness and conscientiousness with and without childbearing willingness. But there was no difference between honesty-humility and openness to experience in women with and without childbearing willingness. In this way, women with childbearing willingness scored lower mean scores in emotional schemas and

emotionality than women without childbearing willingness. Also, women with childbearing willingness scored higher mean scores in extraversion, agreeableness, and conscientiousness variables than women without childbearing willingness.

Conclusion: Based on this, it is concluded that for planning in the field of childbearing and increasing the country's population, it is important to pay attention to personality traits (emotionality, extroversion, agreeableness and conscientiousness) and emotional schemas and suggested to use the results of this research in this field and it is necessary to pay attention to these cases in psychological interventions to encourage women to bear children.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

This study was conducted by the ethical standards of the Ethics Committee of Faculty of Psychology and Educational Sciences, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, and the Declaration of Helsinki. Informed consent was obtained from all married women with and without childbearing willingness before their inclusion in the study

Funding: The study was conducted without the funding of any institution or organization.

Conflict of interest: According to the authors, this article has no funding or conflict of interest.

Authors' contribution: The first author is the main researcher of this study and second author is the supervisor. This article is taken from a doctoral thesis of the first author.

روزانه
پایگاه
ویدئو
پخش
نشان

مقایسه طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو بین زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری

نویسندگان

ندا لاهوتی آذر^۱، دکتر الهام آقائی^{۲*}

۱- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. nedapsychologytheater@gmail.com

۲- استادیار، گروه روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول) Elhamaghaei87@yahoo.com

چکیده

مقدمه: هدف مطالعه حاضر بررسی مقایسه طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی بین زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری بود.

روش: روش پژوهش علی-مقایسه‌ای بود. جامعه هدف پژوهش حاضر شامل دو گروه بودند. گروه اول کلیه زنان متاهل با تمایل به فرزندآوری مراجعه کننده به مراکز بهداشت شهر تهران و گروه دوم کلیه زنان متاهل بدون تمایل به فرزندآوری از بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی در سال ۱۴۰۲ بودند. حجم نمونه ۱۰۰ نفر (۵۰ نفر زنان متاهل با تمایل به فرزندآوری و ۵۰ نفر زنان متاهل بدون تمایل به فرزندآوری) به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد و به فرم کوتاه مقیاس طرحواره‌های هیجانی (ESS-S3) لیهی و سیاهه شخصیت هگزاکو (24-BHI) دی و رایز پاسخ دادند. در مطالعه حاضر، از تحلیل واریانس چندمتغیره برای تحلیل داده‌ها استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین طرحواره‌های هیجانی، هیجان‌پذیری، برون‌گرایی، توافق و وظیفه‌شناسی در زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود دارد. اما بین صداقت-فروتنی و باز بودن نسبت به تجربه در گروه از زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود نداشت. به این صورت که زنان با تمایل به فرزندآوری در طرحواره‌های هیجانی و هیجان‌پذیری نمره میانگین کمتری نسبت به زنان بدون تمایل به فرزندآوری کسب کردند. همچنین زنان با تمایل به فرزندآوری نسبت به زنان بدون تمایل به فرزندآوری در متغیرهای برون‌گرایی، توافق و وظیفه‌شناسی نمره میانگین بیشتری کسب کردند.

نتیجه‌گیری: بر این اساس نتیجه‌گیری می‌شود که برای برنامه‌ریزی در زمینه فرزندآوری و افزایش جمعیت کشور، توجه به ویژگی‌های شخصیتی (هیجان‌پذیری، برون‌گرایی، توافق و وظیفه‌شناسی) و طرحواره‌های هیجانی اهمیت دارد و پیشنهاد می‌شود از نتایج این پژوهش در این زمینه استفاده شود و توجه به این موارد نیز در مداخلات روانشناختی برای ترغیب زنان به فرزندآوری ضروری است.

تاریخ دریافت:

....../.../..

تاریخ پذیرش:

....../.../..

کلیدواژه‌ها

کلیدواژه‌ها: طرحواره‌های هیجانی، ویژگی‌های شخصیتی، فرزندآوری.

پست الکترونیکی نویسنده مسئول

Elhamaghaei87@yahoo.com مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول است

مقدمه

میزان باروری در سراسر جهان در حال کاهش است و فرزندآوری یکی از سیاست‌های مهم بسیاری از دولت‌ها محسوب می‌شود [۱]. در کشورهای آسیای غربی بسیاری از کشورها با نرخ باروری بسیار پایین مواجه هستند و تمایل جوانان به تعویق ازدواج و فرزندآوری وجود دارد [۲]. یکی از این کشورها ایران است که جزو کشورهایی است که با روند نزولی رشد جمعیت به تدریج با سالخوردگی جمعیت مواجه خواهد شد [۳]. از طرفی طی پنجاه سال اخیر توسعه اقتصادی-اجتماعی، کاهش باروری و به دنبال آن کاهش رشد جمعیت و افزایش امید به زندگی منجر به ایجاد تغییرات قابل ملاحظه‌ای در ساختار جمعیت جهان شده است، به طوری که طی این مدت تعداد سالمندان به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است [۴]. این امر هزینه‌های زیادی را به خصوص در بخش بهداشت و درمان به همراه داشته است [۵]. لذا چنین وضعیتی یعنی کاهش فرزندآوری و افزایش جمعیت سالمندان هشدار می‌دهد که برای توجه بیشتر به مسائل این جمعیت رو به رشد است [۶].

از سوی دیگر بر اساس پیش‌بینی‌ها در ایران، اگر نرخ باروری به ۲/۵ درصد برسد تا سال ۱۴۸۰ جمعیت کشور به ۱۰۹ میلیون نفر خواهد رسید و اگر رشد جمعیت به یک درصد برسد تا سال ۱۴۲۰ جمعیت ایران به ۵۹ میلیون نفر کاهش پیدا می‌کند و ایران در حال حرکت به سمتی خواهیم بود که در آینده از نظر جمعیت دچار مشکل می‌شود [۷]. بر اساس نتایج یک تحقیق مهمترین دلیل تمایل به فرزندآوری علاقه فطری افراد به کسب جایگاه و نقش والدی و مهمترین دلیل عدم تمایل مشکلات اقتصادی آن‌ها در داشتن فرزند یا فرزندان بیشتر و بینش منفی افراد نسبت به داشتن فرزند زیاد گزارش شده است [۸]. در این میان، بین زنان و مردان از نظر تمایل به فرزندآوری تفاوت‌هایی وجود دارد که بر اساس نتایج یک مطالعه، دانشجویان زن نسبت به دانشجویان مرد تمایل کمتری برای زایمان و فرزندآوری در آینده نشان داده‌اند و زنان ارزش مادر بودن را به طور معنی‌داری کمتر از مردان برای پدر بودن می‌دانند [۲]. عوامل مختلفی می‌تواند بر این تفاوت تاثیرگذار باشد از جمله اینکه برخی از زنان از زایمان

می‌ترسند و از تاثیرات منفی زایمان بر روی بدن خود هراس دارند [۹] و این ترس بر زنان در دوران بارداری و پس از تولد تاثیر منفی می‌گذارد که باعث می‌شود برخی از زنان تمایلی به فرزندآوری نشان ندهند [۱۰].

از سوی دیگر تمایل به فرزندآوری تحت تاثیر عوامل مختلفی مانند ادراکات روانشناختی، انتظارات خانواده، هزینه زایمان و غیره است [۱۱]. بنابراین با توجه به کاهش کلی فعلی در نرخ فرزندآوری به ویژه در ایران، درک عوامل مؤثر بر داشتن زنان در سنین باروری بسیار مهم است. از نظر عوامل روانشناختی و هیجانی، یکی از عوامل مؤثر بر تمایل به فرزندآوری، طرحواره‌های هیجانی^۱ می‌تواند باشد. الگوی طرحواره هیجانی یک الگوی شناختی اجتماعی است که چگونه افراد درک، تفسیر، ارزیابی و پاسخ به احساسات و هیجانات دیگران را درک می‌کنند [۱۲]. مدل طرحواره هیجانی گسترش مدل شناختی به تفاوت در بین افراد در تئوری هیجانات است و اعتقادات در مورد هیجانات شامل اینکه هیجانات قابل قبول است، کدام هیجانات باید کنترل یا سرکوب شوند و چگونه هیجانات منعکس می‌شوند [۱۳]. طرحواره‌های هیجانی در مورد فرزندآوری می‌تواند متاثر از فرهنگ تولد در جامعه، تجربیات فرزندآوری توسط اطرافیان، تجربیات تولد مشاهده شده توسط فرد، تصاویر تولد به اشتراک گذاشته شده در رسانه‌ها، الگوهای زبانی افراد دیگر، به ویژه سلامتی باشد [۱۴].

همچنین می‌توان گفت که متخصصان و نحوه انتقال زایمان و تجربیات قبلی زن در هنگام تولد. احساسات مربوط به تجربه در واقع ترکیبی پویا از طرحواره‌های هیجانی هستند و ارزیابی طرحواره‌های هیجانی زنان به آن‌ها این امکان را می‌دهد که از نظر هیجانی در هماهنگی با تجربیات تولد آینده خود واکنش نشان دهند [۱۵]. یکی دیگر از عوامل مؤثر بر فرزندآوری می‌تواند ویژگی‌های شخصیتی^۲ باشد [۱۶]. به طوری که می‌توان گفت که ویژگی‌های شخصیتی به مجموع ویژگی‌هایی گفته می‌شود که در وجود یک فرد تقریباً به طور دائم وجود دارند و موجب منحصر به فرد شدن وی از سایرین می‌شود [۱۷]. یکی از نظریه‌های جدید شخصیتی که عوامل شخصیتی را به شش بُعد

1. emotional schemas

2. personality traits

صورت تداوم آن، به واسطه سالخوردگی جمعیت، باعث کاهش نیروی کار فعال مورد نیاز برای رشد اقتصادی کشور می‌شود [۲۲]. از سوی دیگر می‌توان گفت که سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان، برای افزایش مجدد فرزندآوری به سطح جایگزینی، نیاز است تا مجموعه‌ای از سیاست‌هایی را اجرا کنند که به خانواده‌ها در پوشش هزینه‌های مراقبت از کودکان کمک کند و تلفیق زندگی شغلی و خانوادگی زنان را تسهیل کند [۲۳]. علاوه بر مشکلات اقتصادی، نگرانی از آینده فرزندان و تداخل فرزندآوری با علایق، تفریحات، و برنامه‌های کاری و تحصیلی فرد دو دلیل مهم فرهنگی و اجتماعی برای نخواستن فرزند است، که ضرورت دارد در تدوین و اصلاح سیاست‌های جمعیتی به آنها توجه جدی شود [۲۲]. همچنین در اهمیت و ضرورت پژوهش می‌توان از دو منظر تئوری و عملیاتی به اهمیت کار پیش‌رو پرداخت. به این صورت که باروری به عنوان یک واقعیت اجتماعی در سطح کلان تحت تاثیر عوامل محیطی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی و در سطح خرد متاثر از تفکرات، انگیزه‌ها و تمایلات و گرایش‌های افراد است. علاوه بر این طی دو دهه گذشته میزان باروری در ایران زیر سطح جایگزین (دو فرزند) باقی مانده است که در صورت تداوم آن، به واسطه سالخوردگی جمعیت، باعث کاهش نیروی کار فعال مورد نیاز برای رشد اقتصادی کشور می‌شود. افزون بر این مشکلات اقتصادی، نگرانی از آینده فرزندان و تداخل فرزندآوری با علایق، تفریحات، و برنامه‌های کاری و تحصیلی فرد دو دلیل مهم فرهنگی و اجتماعی برای نخواستن فرزند است، که ضرورت دارد در تدوین و اصلاح سیاست‌های جمعیتی به آنها توجه جدی شود. بنا بر آنچه گفته شد انجام یک پژوهش که بتواند علل تمایل و عدم تمایل زنان متأهل به فرزندآوری را شناسایی کند، از منظر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی جمعیتی از اهمیت و ضرورت بالایی برخوردار است. لذا برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران از بهره‌وران نتایج پژوهش حاضر خواهند بود. لذا در این پژوهش به شناخت عوامل تاثیرگذار هیجانی و شخصیتی بر فرزندآوری پرداخته شده است که به مطالعه دو متغیر مهم هیجانی یعنی طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو پرداخته شده است. بنا بر آنچه گفته شد انجام یک پژوهش که بتواند علل تمایل و عدم تمایل زنان متأهل به فرزندآوری را شناسایی کند، از منظر سیاست‌گذاری و

تقسیم‌بندی کرده است، نظریه شش عاملی هگزاکو^۱ است [۱۸]. در این نظریه به بررسی شش عامل صداقت-فروتنی^۲، هیجان‌پذیری^۳ (یا روان‌رنجورخویی مانند اضطراب، نگرانی و عصبانیت)، برونگرایی^۴، توافق^۵، وظیفه‌شناسی^۶ و باز بودن نسبت به تجربه^۷ (گشودگی نسبت به تجربه) پرداخته شده است [۱۹].

افرادی که نمرات هیجان‌پذیری بالاتری دارند، تمایل به ترس از خطرات جسمی، اضطراب در پاسخ به عوامل استرس‌زا زندگی و نیاز به حمایت عاطفی دارند که ممکن است آنها را بیشتر در معرض تجربه اثرات منفی قرار دهد [۲۰]. بر اساس نتایج یک پژوهش تمایل به فرزندآوری از منابع پیچیده زیستی-اجتماعی-فرهنگی و تجارب هشیارانه درون روانی نشأت می‌گیرد. در فرایند بارداری نه تنها جنین تحول می‌یابد، بلکه زن نیز دستخوش دگرگونی‌هایی، خواه جسمانی و خواه روانشناختی، می‌گردد. در این دوره عواملی چون شخصیت و درک از خود می‌توانند در حل بحران‌ها و مواجه شدن با آنها تأثیرگذار باشند [۲۱]. از سوی دیگر در اهمیت و ضرورت پژوهش می‌توان از دو منظر تئوری و عملیاتی به اهمیت این پژوهش پرداخت. به این صورت که فرزندآوری به عنوان یک واقعیت اجتماعی در سطح کلان تحت تاثیر عوامل محیطی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی و در سطح خرد متاثر از تفکرات، انگیزه‌ها و تمایلات و گرایش‌های افراد است. در ابتدا کاهش فرزندآوری با علل ساختاری، مثل کنترل باروری، جهانی شدن اقتصادی، تغییرات در بازار کار، تغییر نقش مرد و زن و کاهش حمایت دولت از خانواده‌ها و فرزندان مطرح بود اما به تازگی تغییر در سیستم ارزشی راجع به موقعیت و نقش خانوادگی و اجتماعی زنان، تغییر در ارزش‌گذاری جامعه درباره برابری جنسیتی و تغییر به سمت فردگرایی سکولار، باعث پایین جامعه‌فرزندمحور شده است [۸].

همچنین طی دو دهه گذشته میزان فرزندآوری در ایران زیر سطح جایگزین (دو فرزند) باقی مانده است که در

1. HEXACO Personality
2. honesty- humility
3. emotionality
4. extraversion
5. agreeableness
6. conscientiousness
7. openness to experience

سردار جنگل، شهید غفاری، فاضل و توحید) مراجعه کرده بودند و از بین زنانی که با هدف مشاوره و تنظیم خانواده به قصد بارداری به این مراکز مراجعه کردند تعداد ۵۰ نفر به شیوه در دسترس (۵ مرکز و از هر مرکز ۱۰ نفر) به سوالات پرسشنامه‌های ویژگی‌های شخصیتی و پرسشنامه طرحواره‌های هیجانی پاسخ دادند. گروه دوم یعنی دانشجویان زن متاهل بدون تمایل به فرزندآوری زانی بودند که در سال ۱۴۰۲ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز در حال تحصیل بودند (دانشکده روانشناسی) و از بین دانشجویان زن متاهلی که به گزارش خود قصد فرزندآوری نداشتند به سوالات پرسشنامه‌ها پاسخ دادند.

ابزارها

فرم کوتاه مقیاس طرحواره‌های هیجانی (ESS-S3)

این مقیاس ۲۲ سوال دارد و ۶ خرده مقیاس شامل قابل درک و کنترل^۳ با سوالات ۱، ۴، ۷، ۱۰، ۱۳، ۱۸ و ۲۰؛ نشخوار فکری^۴ با سوالات ۵، ۱۱ و ۱۶؛ توافق عمومی^۵ با سوالات ۶، ۱۲، ۱۷ و ۱۹؛ عقلانی بودن^۶ با سوالات ۳، ۱۴ و ۲۲؛ پذیرش^۷ با سوالات ۸ و ۲۱؛ ساده انگاری هیجانانگیز^۸ با سوالات ۲، ۹ و ۱۵ را اندازه‌گیری می‌کند [۲۵]. نمره‌گذاری مقیاس در طیف لیکرت ۶ درجه‌ای انجام می‌شود (درباره من کاملاً اشتباه است یا کاملاً مخالفم ۱ نمره تا درباره من کاملاً درست است یا کاملاً موافقم ۶ نمره)، به این صورت که کاملاً مخالفم ۱ نمره، نسبتاً مخالفم ۲ نمره، کمی مخالفم ۳ نمره، کمی موافقم ۴ نمره، نسبتاً موافقم ۵ نمره و کاملاً موافقم ۶ نمره تعلق می‌گیرد. سوالات ۱، ۴، ۷، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۸، ۲۰ و ۲۱ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. دامنه نمرات بین ۲۲ تا ۱۳۲ است و نمره بالاتر نشان دهنده طرحواره‌های هیجانی بیشتر است. سازندگان مقیاس پایایی و روایی آن را محاسبه کرده‌اند و پایایی با آلفای کرونباخ ۰/۸۰ و روایی ملاکی (همزمان) آن بررسی و ضرایب همبستگی پیرسون با سیاهه تجدیدنظر شده

برنامه‌ریزی جمعیتی از اهمیت و ضرورت بالایی برخوردار است. لذا برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران از بهره‌وران نتایج پژوهش هستند.

سوال پژوهش

لذا در راستای پاسخگویی به این خلاء تحقیقاتی، سوال پژوهش حاضر این بود که آیا بین طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی بین زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود دارد؟

روش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی-مقایسه‌ای است. جامعه هدف پژوهش حاضر شامل دو گروه بودند. گروه اول کلیه زنان متاهل با تمایل به فرزندآوری مراجعه کننده به مراکز بهداشت شهر تهران و گروه دوم کلیه زنان متاهل بدون تمایل به فرزندآوری از بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی بودند. از آنجایی که در تحقیقات علی مقایسه‌ای حجم هر گروه ۳۰ نفر پیشنهاد شده است [۲۴]، در این پژوهش برای تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج حجم هر گروه ۵۰ نفر انتخاب شد (۵۰ نفر زن متاهل با تمایل به فرزندآوری و ۵۰ نفر زن متاهل بدون تمایل به فرزندآوری). روش نمونه‌گیری در این پژوهش در دسترس بود. عدم سابقه طلاق در هر دو گروه از زنان، حداقل تحصیلات دیپلم و نداشتن بیماری‌های جسمانی خاص مانند دیابت، چاقی مزمن و غیره (بر اساس گزارش خود زنان) ملاک‌های ورود به پژوهش بود. ناقص بودن پاسخنامه افراد نمونه در هر دو گروه، سابقه طلاق در زنان و داشتن بیماری‌های روانشناختی و جسمانی (بر اساس گزارش خود زنان) ملاک‌های خروج از پژوهش بود. روش اجرای پژوهش به این صورت بود که برای اجرای پرسشنامه‌های پژوهش بر روی زنان به شیوه مداد-کاغذی استفاده شد. به این صورت که فایل پرینت شده پرسشنامه‌ها به زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری داده شد تا به سوالات پاسخ دهند. سپس بر اساس دستورالعملی که در بالای پرسشنامه‌ها نوشته شده بود از آنان خواسته شد تمامی سوالات را به دقت بخوانند تا حد امکان سوالی را بی‌پاسخ نگذارند. گروه اول یعنی زنان دارای تمایل به فرزندآوری زانی بودند که در سال ۱۴۰۲ به مراکز بهداشت منطقه ۵ شهر تهران (زیباشهر،

2. Emotional Schemas Scale – Short Form (ESS-S-F)

3. comprehensible and control

4. rumination

5. consensus

6. rationalization

7. acceptance

8. simplistic view of emotion

1. convenience sampling

را بررسی و برای محاسبه پایایی از آلفای کرونباخ استفاده کرده است که ضرایب برای صداقت و فروتنی ۰/۵۵، هیجان‌پذیری ۰/۵۴، برون‌گرایی ۰/۶۹، توافق ۰/۵۳، وظیفه‌شناسی ۰/۶۱ و باز بودن نسبت به تجربه ۰/۶۰ به دست آورده است و برای بررسی روایی همگرایی آن را با سیاهه شخصیت هگزاکو^۴ [۳۰] بررسی و ضرایب همبستگی پیرسون در دامنه ۰/۴۰ تا ۰/۶۲ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمده است [۲۹]. این مقیاس در ایران ترجمه و هنجاریابی شده است و ویژگی‌های روانسنجی آن محاسبه و برای بررسی پایایی از آلفای کرونباخ استفاده کرده است که ضرایب برای صداقت-فروتنی ۰/۷۹، هیجان‌پذیری ۰/۸۷، برون‌گرایی ۰/۷۴، توافق ۰/۸۸، وظیفه‌شناسی ۰/۸۸ و باز بودن نسبت به تجربه ۰/۶۳ به دست آمده است و روایی سازه آن تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و سوالات در مجموع ۷۵/۲۰ درصد از کل واریانس مقیاس را تبیین می‌کنند و تحلیل عاملی تاییدی آن نیز محاسبه و مقادیر شاخص برازش مقایسه‌ای^۵ و خطای ریشه‌ی مجذور میانگین تقریباً به ترتیب ۰/۸۱۰ و ۰/۰۷۰ به دست آورده اند که نشان دهنده روایی عاملی مقیاس است [۳۱]. در پژوهش حاضر پایایی محاسبه و ضرایب آلفای کرونباخ کل سوالات در گروه زنان با تمایل به فرزندآوری ۰/۸۲ و در گروه زنان بدون تمایل به فرزندآوری ۰/۹۰ به دست آمده است.

شیوه تحلیل داده‌ها

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح توصیف جهت سنجش متغیرهای پژوهش از میانگین و انحراف استاندارد استفاده شد. در سطح توصیف جهت مقایسه متغیرهای پژوهش در دو گروه موردنظر از تحلیل واریانس چند متغیره (جهت مقایسه متغیرها) استفاده شد. ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها نرم افزار SPSS نسخه ۲۸ بود.

افسردگی [۲۶] بررسی و ضرایب در دامنه ۱۳ تا ۰/۶۵ و ضرایب همبستگی با سیاهه اضطراب [۲۷] بررسی و ضرایب در دامنه ۰/۱۲ تا ۰/۴۹ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمده است [۲۵]. در ایران این مقیاس ترجمه و هنجاریابی شده است و پایایی و روایی آن محاسبه شده است که ضرایب آلفای کرونباخ آن قابل درک و کنترل ۰/۷۹، نشخوار فکری ۰/۷۵، توافق عمومی ۰/۶۵، عقلانی بودن ۰/۶۰، پذیرش ۰/۷۲ و ساده‌انگاری هیجانات ۰/۶۰ و کل سوالات ۰/۷۰ به دست آمده است و روایی سازه آن تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و سوالات در مجموع ۵۷/۹۱ درصد از کل واریانس مقیاس طرحواره‌های هیجانی را تبیین می‌کنند [۲۸]. در پژوهش حاضر پایایی محاسبه و ضرایب آلفای کرونباخ کل سوالات در گروه زنان با تمایل به فرزندآوری ۰/۷۵ و در گروه زنان بدون تمایل به فرزندآوری ۰/۸۱ به دست آمده است.

سیاهه شخصیت هگزاکو (24-BHI)

این سیاهه شامل ۲۴ سوال بوده که شش مولفه صداقت-فروتنی با سوالات ۶، ۱۲، ۱۸ و ۲۴؛ هیجان‌پذیری با سوالات ۵، ۱۱، ۱۷ و ۲۳؛ برون‌گرایی با سوالات ۴، ۱۰، ۱۶ و ۲۲؛ توافق با سوالات ۳، ۹، ۱۵ و ۲۱؛ وظیفه‌شناسی با سوالات ۲، ۸، ۱۴ و ۲۰؛ باز بودن نسبت به تجربه با سوالات ۱، ۷، ۱۳ و ۱۹ را اندازه‌گیری می‌کند [۲۹]. نمره‌گذاری سیاهه به صورت ۵ درجه‌ای لیکرت می‌باشد. به این صورت که کاملاً مخالفم نمره ۱، مخالف نمره ۲، نظری ندارم نمره ۳، موافق نمره ۴ و کاملاً موافقم نمره ۵ نمره‌گذاری می‌شود. سوالات ۳، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۱، ۱۲، ۱۷، ۲۰، ۲۲ و ۲۴، به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌گردد. به این صورت که به گزینه کاملاً مخالفم نمره ۵، مخالف نمره ۴، نظری ندارم نمره ۳، موافق نمره ۲ و کاملاً موافقم نمره ۱ تعلق می‌گیرد. دامنه هر خرده مقیاس بین ۴ تا ۲۰ است و نمره بالاتر در هیجان‌پذیری نشان دهنده هیجان‌پذیرتر بودن فرد پاسخ دهنده است و همچنین نمره بالاتر در صداقت-فروتنی، برون‌گرایی، توافق، وظیفه‌شناسی و باز بودن نسبت به تجربه نشان دهنده بودن ویژگی‌های سازگارانه‌تر شخصیت در فرد پاسخ دهنده است. سازنده سیاهه ویژگی‌های روانسنجی آن

⁴. HEXACO Personality Inventory (HEXACO-PI)

⁵. comparative fit index (CFI)

⁶. root mean square error of approximation

¹. Beck Depression Inventory-II (BDI-II)

². Beck anxiety inventory (BAI)

³. 24-item Brief HEXACO Inventory (24-BHI)

نتایج

بر اساس نتایج جمعیت شناختی میانگین و انحراف معیار سن زنان متاهل با تمایل به فرزندآوری ۳۴/۹۸ و ۲/۲۸۱ و میانگین و انحراف معیار سن زنان متاهل بدون تمایل به فرزندآوری ۳۵/۱۴ و ۲/۱۴۸ بود که میزان آماره تی مستقل بدست آمده حاصل از مقایسه میانگین سنی دو گروه در متغیر سن با $t\text{-test}=۰/۳۶۱$ است که این میزان به لحاظ آماری معنادار نمی‌باشد ($\text{sig}=۰/۷۱۹$) که نشان دهنده همتا بودن ۲ گروه از نظر سن است. در گروه زنان با تمایل به فرزندآوری ۴ نفر (۸ درصد) فوق دیپلم، ۲۳ نفر (۶۶ درصد) لیسانس و ۱۳ نفر (۲۶ درصد) فوق لیسانس بودند. در گروه زنان بدون تمایل به فرزندآوری ۵ نفر (۱۰ درصد) فوق دیپلم، ۲۳ نفر (۶۶ درصد) لیسانس و ۱۲ نفر (۲۴ درصد) فوق لیسانس بودند که میزان کای اسکور بدست آمده حاصل از مقایسه فراوانی و درصد در متغیر تحصیلات برابر با $\text{chi-square}=۰/۱۵۱$ است که این میزان به لحاظ آماری معنادار نمی‌باشد ($\text{sig}=۰/۹۲۷$) که نشان دهنده همتا بودن دو گروه زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری از نظر تحصیلات است.

از نظر میزان درآمد (وضعیت اقتصادی) در گروه زنان متاهل با تمایل به فرزندآوری ۱۰ نفر (۲۰ درصد) ۲ تا ۵ میلیون، ۲۵ نفر (۵۰ درصد) ۶ تا ۱۰ میلیون و ۱۵ نفر (۳۰ درصد) ۱۱ میلیون به بالا درآمد داشتند. در گروه زنان متاهل بدون تمایل به فرزندآوری ۱۳ نفر (۲۶ درصد) ۲ تا ۵

میلیون، ۲۳ نفر (۴۶ درصد) ۶ تا ۱۰ میلیون و ۱۴ نفر (۲۸ درصد) ۱۱ میلیون به بالا درآمد داشتند که میزان کای اسکور بدست آمده حاصل از مقایسه فراوانی و درصد در متغیر وضعیت اقتصادی (میزان درآمد) برابر با $\text{chi-square}=۰/۵۰۹$ است که این میزان به لحاظ آماری معنادار نمی‌باشد ($\text{sig}=۰/۷۷۵$) که نشان دهنده همتا بودن دو گروه زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری از نظر وضعیت اقتصادی (میزان درآمد) است که این نتیجه نشان دهنده آن است که دو گروه از زنان از نظر درآمد همتا هستند و میزان درآمد تاثیری بر وضعیت فرزندآوری نداشته است.

از نظر وضعیت شغلی در گروه زنان متاهل با تمایل به فرزندآوری ۱۹ نفر (۳۸ درصد) خانه‌دار-دانشجو، ۲۰ نفر (۴۰ درصد) کارمند و ۱۱ نفر (۲۲ درصد) شغل آزاد داشتند. در گروه زنان متاهل بدون تمایل به فرزندآوری ۲۹ نفر (۵۸ درصد) خانه‌دار-دانشجو، ۱۲ نفر (۲۴ درصد) کارمند و ۹ نفر (۱۸ درصد) شغل آزاد داشتند که میزان کای اسکور بدست آمده حاصل از مقایسه فراوانی و درصد در متغیر وضعیت شغلی برابر با $\text{chi-square}=۴/۲۸۳$ است که این میزان به لحاظ آماری معنادار نمی‌باشد ($\text{sig}=۰/۱۱۷$) که نشان دهنده همتا بودن دو گروه زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری از نظر وضعیت شغلی است که این نتیجه نشان دهنده آن است که دو گروه از زنان از نظر وضعیت شغلی همتا هستند و وضعیت شغلی تاثیری بر وضعیت فرزندآوری نداشته است.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری (هر گروه ۵۰ نفر)

متغیرهای وابسته	زنان متاهل بدون تمایل به فرزند		زنان متاهل با تمایل به فرزند	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
قابل درک بودن	۱۰/۱۲	۱/۰۰۳	۶/۶۴	۰/۶۶۳
نشخوار فکری	۷/۴۶	۱/۴۷۴	۳/۷۶	۰/۸۴۷
توافق عمومی	۸/۴۶	۱/۹۴۰	۶/۷۰	۰/۷۳۵
عقلانی بودن	۵/۸۸	۲/۴۴۶	۳/۷۸	۰/۸۶۴
پذیرش	۵/۹۲	۲/۴۱۵	۳/۱۰	۱/۰۷۴
ساده انگاری هیجانان	۸/۱۴	۱/۹۲۷	۷/۰۰	۱/۲۴۵
نمره کل طرحواره‌های هیجانی	۴۵/۹۸	۸/۸۲۸	۳۰/۹۸	۲/۵۳۵
صداقت-فروتنی	۱۰/۷۴	۰/۷۷۷	۱۰/۹۸	۰/۹۷۹
هیجان‌پذیری	۱۰/۵۴	۱/۴۳۲	۱۱/۰۶	۰/۸۱۸
برون‌گرایی	۷/۰۴	۱/۳۷۰	۸/۳۸	۲/۵۲۲
توافق	۷/۹۶	۲/۱۲۵	۹/۵۲	۳/۸۴۵
وظیفه‌شناسی	۸/۳۸	۱/۹۵۸	۱۰/۴۲	۴/۲۶۲
باز بودن نسبت به تجربه	۸/۵۰	۱/۹۳۰	۹/۴۰	۴/۰۲۵

جدول ۱ میانگین و انحراف معیار طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی در زنان متأهل با تمایل به فرزندآوری را نشان می‌دهد. برای تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره (مانوا) استفاده شد که قبل از

جدول ۲. نتیجه آزمون چولگی و کشیدگی برای نرمال بودن توزیع نمرات

زنان بدون تمایل به فرزندآوری		زنان با تمایل به فرزندآوری		متغیرهای وابسته
چولگی	کشیدگی	چولگی	کشیدگی	
۱/۷۳۷	-۱/۱۳۵	-۰/۶۴۱	۰/۵۵۳	قابل درک بودن
۰/۴۰۶	-۰/۲۱۷	-۱/۴۳۶	۰/۴۹۰	نشخوار فکری
-۱/۵۴۷	۰/۰۶۳	۰/۵۷۱	۰/۸۶۶	توافق عمومی
-۱/۴۷۹	۰/۱۹۷	-۱/۵۲۵	۰/۴۵۱	عقلانی بودن
-۱/۴۴۸	۰/۱۸۸	-۰/۶۸۰	۰/۷۲۱	پذیرش
-۱/۳۶۳	۰/۳۹۹	۱/۱۳۹	۱/۵۸۵	ساده انگاری هیجانات
-۱/۶۱۷	۰/۱۶۲	-۰/۲۷۶	۰/۶۱۸	نمره کل طرحواره‌های هیجانی
-۱/۱۶۱	۰/۴۹۷	۱/۱۳۰	۱/۴۰۰	صداقت-فروتنی
-۰/۷۷۱	-۰/۱۲۷	-۱/۴۹۶	-۰/۱۱۳	هیجان‌پذیری
۱/۷۷۳	۱/۹۱۱	-۱/۳۱۰	۰/۶۲۴	برون‌گرایی
-۱/۲۲۸	۰/۴۵۶	-۰/۰۰۴	۱/۰۲۹	توافق
-۱/۵۵۴	۰/۱۳۷	-۱/۸۷۴	۰/۰۸۹	وظیفه شناسی
-۱/۵۲۳	۰/۰۰۹	-۱/۴۷۳	۰/۶۸۲	باز بودن نسبت به تجربه

نرمال برخوردارند. بنابراین، توزیع تمامی متغیرهای پژوهش نرمال است. در جدول ۳ مفروضه همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس آمده است.

جدول ۲ نتیجه آزمون چولگی و کشیدگی برای نرمال بودن توزیع نمرات را نشان می‌دهد که مقدار چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش در بازه (۲- تا ۲) قرار دارد که این نشان می‌دهد توزیع متغیرها از چولگی و کشیدگی

جدول ۳. نتایج آزمون باکس مبنی بر همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس

سطح معناداری	آماره آزمون F	آماره آزمون باکس	متغیرهای وابسته
۰/۴۹۶	۱/۷۵۶	۳/۳۳۹	طرحواره‌های هیجانی
۰/۳۲۳	۱/۰۶۰	۴/۱۱۹	ویژگی‌های شخصیتی

بر اساس داده‌های جدول ۳ نتایج این آزمون نشان می‌دهد که چون سطح معنی‌داری به دست آمده بزرگ‌تر از ۰/۰۵ می‌باشد، بنابراین داده‌های تحقیق فرض همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس را زیر سؤال نبرده است؛ بنابراین این پیش‌فرض نیز رعایت شده است. لذا این مفروضه برقرار است. بر این اساس می‌توان از آزمون پارامتریک تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده نمود. در جدول ۴ مفروضه همگنی واریانس‌های بین گروهی^۴ آمده است.

4 . homogeneity of variance

جدول ۴. نتایج آزمون لون مینی بر پیش فرض همگنی واریانس‌های بین گروهی

معنی داری	درجه آزادی ۲	درجه آزادی ۱	آماره F	متغیرهای وابسته
۰/۳۹۷	۹۸	۱	۰/۷۲۵	قابل درک بودن
۰/۵۰۱	۹۸	۱	۰/۵۲۶	نشخوار فکری
۰/۲۰۲	۹۸	۱	۰/۵۰۹	توافق عمومی
۰/۲۳۵	۹۸	۱	۰/۶۰۶	عقلانی بودن
۰/۳۳۲	۹۸	۱	۰/۲۵۳	پذیرش
۰/۳۰۵	۹۸	۱	۰/۳۰۶	ساده انگاری هیجانات
۰/۸۱۹	۹۸	۱	۰۰۵/	صداقت-فروتنی
۰/۲۵۲	۹۸	۱	۰/۳۰۰	هیجان‌پذیری
۰/۱۹۸	۹۸	۱	۰/۶۴۸	برون‌گرایی
۰/۱۸۰	۹۸	۱	۰/۲۵۵	توافق
۰/۱۷۲	۹۸	۱	۰/۹۴۳	وظیفه‌شناسی
۰/۱۶۲	۹۸	۱	۰/۸۸۰	باز بودن نسبت به تجربه

دهنده همگنی بین واریانس‌های دو گروه است. لذا این مفروضه برقرار است، بر این اساس می‌توان از آزمون پارامتریک تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده نمود که نتایج آن در جدول ۵ و ۶ آمده است.

جدول ۵. خلاصه آزمون‌های چندمتغیری طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری

توان آماری	ضریب تاثیر	معنی داری	F	مقادیر	آزمون‌های چند متغیره
۰/۹۹۹	۰/۸۸۵	۰/۰۰۱	۵۵/۸۴۵	۰/۸۸۵	ردگیری بیلا
۰/۹۹۹	۰/۸۸۵	۰/۰۰۱	۵۵/۸۴۵	۰/۱۱۵	ویلکز لامبدا
۰/۹۹۹	۰/۸۸۵	۰/۰۰۱	۵۵/۸۴۵	۷/۷۰۳	ردگیری هوتلینگ
۰/۹۹۹	۰/۸۸۵	۰/۰۰۱	۵۵/۸۴۵	۷/۷۰۳	بزرگترین ریشه روی

طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی تفاوت وجود دارد. در ادامه اثرات بین آزمودنی متغیرهای پژوهش به صورت تفکیکی با استفاده از تحلیل واریانس چندمتغیره (مانوا) در جدول ۶ آمده است.

جدول ۶. نتایج اثرات بین آزمودنی تحلیل واریانس چندمتغیره طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی بین زنان متاهل

توان آماری	ضریب تاثیر	معناداری	F	درجه آزادی	مجموع مجذورات	متغیرهای وابسته
۰/۹۹۹	۰/۸۱۰	۰/۰۰۱	۴۱۹/۰۷۵	۱	۳۰۲/۷۶۰	قابل درک بودن
۰/۹۹۹	۰/۷۰۷	۰/۰۰۱	۲۳۶/۹۶۸	۱	۳۴۲/۲۵۰	نشخوار فکری
۰/۹۹۹	۰/۲۶۹	۰/۰۰۱	۳۵/۹۸۱	۱	۷۷/۴۴۰	توافق عمومی
۰/۹۹۹	۰/۲۵۱	۰/۰۰۱	۳۲/۷۵۵	۱	۱۱۰/۲۵۰	عقلانی بودن
۰/۹۹۹	۰/۳۶۷	۰/۰۰۱	۵۶/۹۳۹	۱	۱۹۸/۸۱۰	پذیرش
۰/۹۳۶	۰/۱۱۲	۰/۰۰۱	۱۲/۳۴۰	۱	۳۲/۴۹۰	ساده انگاری هیجانات
۰/۲۶۹	۰/۰۱۸	۰/۱۷۸	۱/۸۴۲	۱	۱/۴۴۰	صداقت-فروتنی
۰/۹۹۹	۰/۲۹۱	۰/۰۰۱	۴۰/۲۷۷	۱	۵۴/۷۶۰	هیجان‌پذیری
۰/۹۰۵	۰/۱۰۰	۰/۰۰۱	۱۰/۸۹۷	۱	۴۴/۸۹۰	برون‌گرایی
۰/۷۱۲	۰/۰۶۲	۰/۰۱۲	۶/۴۷۸	۱	۶۰/۸۴۰	توافق
۰/۸۶۱	۰/۰۸۸	۰/۰۰۳	۹/۴۵۹	۱	۱۰۴/۰۴۰	وظیفه‌شناسی
۰/۲۹۲	۰/۰۲۰	۰/۱۵۷	۲/۰۳۲	۱	۲۰/۲۵۰	باز بودن نسبت به تجربه

صداقت-فروتنی ($F=1/843$ و $Sig=0/178$) و باز بودن نسبت به تجربه ($F=2/032$ و $Sig=0/157$) زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود نداشت. به این صورت که زنان با تمایل به فرزندآوری در طرحواره‌های هیجانی و هیجان‌پذیری نمره میانگین کمتری نسبت به زنان بدون تمایل به فرزندآوری کسب کردند. همچنین زنان با تمایل به فرزندآوری نسبت به زنان بدون تمایل به فرزندآوری در متغیرهای برون‌گرایی، توافق و وظیفه‌شناسی نمره میانگین بیشتری کسب کردند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف مطالعه حاضر بررسی مقایسه طرحواره‌های هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی بین زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری بود. روش پژوهش علی-مقایسه‌ای بود. نتایج نشان داد که بین طرحواره‌های هیجانی، هیجان‌پذیری، برون‌گرایی، توافق و وظیفه‌شناسی زنان متاهل با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود داشت. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات قبلی همسویی دارد [۱۵ و ۱۶]. با استفاده از نظریه طرحواره‌های هیجانی لیهی در تبیین تفاوت طرحواره‌های هیجانی بین زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که طرحواره‌های هیجانی یک عامل بسیار قدرتمند در تبیین اختلالات هیجانی هستند [۱۳ و ۳۲]. در مدل طرحواره هیجانی، افراد از نظر تفسیر و ارزیابی‌هایی که از تجربه هیجانی خود به عمل می‌آورند با یکدیگر تفاوت داشته [۳۳] و ممکن است با راهبردهای مختلف مانند اجتناب تجربی، راهبردهای شناختی بی‌ثمر، حمایت اجتماعی و یا راهبردهای دیگر بکوشند با هیجان‌ات خود مقابله کنند [۱۳ و ۳۴]. این طرحواره‌های هیجانی روی زندگی زناشویی تاثیر می‌گذارند. به این صورت که فردی که از این راهبردهای شناختی ناکارآمد استفاده می‌کند، به هنگام بروز تنش و هیجان‌ات منفی در روابط زناشویی، قادر نیستند از آن هیجان عبور کرده و نمی‌توانند به طور کارآمد به تنظیم هیجانی و تصمیم‌گیری درست بپردازند؛ بلکه گرفتار آن تجربه هیجانی شده و با نشخوار ذهنی به تشدید آن هیجان کمک می‌کند و همین سبب می‌شود که زنان در زندگی زناشویی خود مشکلات بیشتری را تجربه کنند. از آنجایی که فرزندآوری تحت تاثیر زندگی زناشویی و کیفیت روابط زوجین قرار

نتایج جدول ۶ نشان داد که بین قابل درک بودن ($F=419/075$ و $Sig=0/001$)، نشخوار فکری ($F=326/968$ و $Sig=0/001$) و توافق عمومی ($F=326/968$ و $Sig=0/001$) و عقلائی بودن ($F=326/968$ و $Sig=0/001$)، پذیرش ($F=56/939$ و $Sig=0/001$) و ساده‌انگاری هیجان‌ات ($F=12/340$ و $Sig=0/001$)، هیجان‌پذیری ($F=10/897$ و $Sig=0/001$)، برون‌گرایی ($F=40/277$ و $Sig=0/001$)، توافق ($F=6/478$ و $Sig=0/012$) و وظیفه‌شناسی ($F=9/459$ و $Sig=0/003$) تفاوت وجود دارد. اما بین دارد، لذا وقتی زنان کیفیت زندگی زناشویی مطلوبی را تجربه نکنند، تمایلی به فرزندآوری نیز نخواهند داشت. افزون بر این می‌توان گفت که طرحواره‌های هیجانی مشکل‌ساز با سطح بالاتر افسردگی، اضطراب، عوامل شناختی نگرانی، اجتناب تجربی و ناسازگاری زناشویی مرتبط است [۳۵]. زنانی که ناسازگاری زناشویی بیشتری را گزارش می‌کنند، به احتمال بیشتری طرحواره‌های هیجانی مرتبط با ابراز و معتبرسازی پایین و شرمساری و احساس گناه بالا را تجربه می‌کنند و تحمل پایینی در مقابل هیجان‌ها و احساس‌های آمیخته دارند [۳۶]. از سوی دیگر می‌توان گفت که پایین بودن طرحواره هیجانی توافق در روابط بین زوجین می‌تواند نارضایتی در روابط آنها را پیش‌بینی کند. بسیاری از افراد احساسات، تکان‌ها و تخیلات خود را عجیب و غریب می‌پندارند و از این رو آنها را با همسر خود در میان نمی‌گذارند و در نتیجه معتبرسازی را از آنها دریافت نمی‌کنند و احساس عجیب و غریب بودنشان تداوم می‌یابد. چنین شرایطی علاوه بر تجربه نارضایتی و ناسازگاری زناشویی بر فرآیند فرزندآوری و تمایل به بچه دار شدن زوجین تاثیر می‌گذارد. چرا که بچه دار شدن تحت تاثیر روابط با کیفیت زوجین و رضایتمندی آنها از زندگی زناشویی قرار دارد. به طوری که زنانی که احساس رضایتمندی کمتری دارند، تمایلی به فرزند دار شدن نشان نمی‌دهند. به همین دلیل منطقی است که گفته شود از نظر طرحواره‌های هیجانی در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود دارد.

در تبیین عدم تفاوت صداقت-فروتنی بین زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که افرادی که دارای صداقت-فروتنی هستند در روابط با دیگران صادق هستند، تمایلی به سرکار گذاشتن دیگران ندارند، تمایل به

اجتناب از تقلب و فساد دارند و از دیگران سوء استفاده نمی‌کنند. برعکس، افراد کم صداقت- فروتنی از دیگران برای منافع شخصی استفاده می‌کنند، مایل به تقلب هستند و خود را برتر از دیگران می‌بینند [۳۷]. صداقت-فروتنی در زندگی هر فردی نقش دارد و بر کارکردهای مختلف زندگی افراد به ویژه در زندگی زناشویی نقش دارد. اما از آنجا که تمایل به فرزندآوری یک گزینه فطری در زنان است و بیشتر زنان در زندگی خود دوست دارند حداقل یک فرزند به دنیا بیاورند، لذا صداقت-فروتنی که عاملی برای درستکار بودن و صادق بودن است احتمالاً نتواند عاملی تاثیرگذار در تمایل به فرزندآوری در زنان باشد. لذا منطقی است که صداقت-فروتنی در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود نداشته باشد. در تبیین تفاوت هیجان‌پذیری در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که زنانی که صفت هیجان‌پذیری بالاتری دارند زنانی احساسی و فاقد تحریک‌پذیری هستند [۳۷]. زمانی که زنان متاهل از ویژگی‌های مانند ترسو بودن و اضطراب رنج ببرند، در زمینه فرزندآوری نسبت به سایر زنان تمایل کمتری نشان می‌دهند، چرا که از آینده می‌ترسند و نسبت به شرایطی که بعد از فرزندآوری تجربه می‌کنند هراس دارند. به همین دلایل چنین زنانی کمتر اقدام به بارداری و فرزندآوری می‌کنند. بنابراین زنان سطح بالاتری از علائم پریشانی و اضطراب را در زندگی خود تجربه می‌کنند همین سبب هیجان‌پذیری آنان شده و باعث می‌شود که احساسات و هیجانات مثبت کمتری را تجربه کنند و این منجر به آن می‌شود که زنان متاهل تمایلی به فرزندآوری نشان ندهند. لذا منطقی است که گفته شود بین هیجان‌پذیری در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود دارد.

در تبیین تفاوت برون‌گرایی در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که زنان برون‌گرا دارای رفتاری گرم و دوستانه، مردم دوست، جسور، فعال، در جستجوی تهیج و دارای هیجان‌های مثبت‌اند و همین ویژگی‌ها، باعث تمایل آنان به فرزندآوری می‌شود، چرا که داشتن فرزند نیاز به رفتارهای گرم، محبت‌آمیز و انرژی مضاعف دارد که برون‌گرایی این شرایط را در اختیار زنان قرار می‌دهد تا تمایل بیشتری به فرزندآوری پیدا کنند. اما درونگراها در مقایسه با برونگراها به دلیل عدم علاقه زیاد به زندگی جمعی و ترجیح تنهایی، تمایلی به فرزندآوری ندارند. لذا

منطقی است که گفته شود بین برون‌گرایی در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود دارد. در تبیین تفاوت توافق در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که در تبیین تفاوت توافق در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که افراد دارای نمره بالاتر در توافق در قضاوت خود نسبت به دیگران ملایم هستند، مایل به سازش و همکاری هستند، خشم خود را به راحتی ابراز نمی‌کنند و بخشنده هستند. در مقابل افراد دارای توافق بالا، افرادی که امتیاز پایینی از نظر توافق دارند، بسیار انتقادگر هستند، سرسخت هستند، زود عصبانی می‌شوند، تمایل دارند نسبت به کسانی که با آنها بد رفتاری کرده‌اند "کینه داشته باشند" و دیگران را به شدت قضاوت کنند. از آنجایی که افراد دارای صفت شخصیت توافق واقعاً به دیگران اهمیت می‌دهند، برای همین نسبت به فرزندآوری تمایل بیشتری دارند. چرا که این زنان بخشنده هستند و نسبت به دیگران مهربان‌تر هستند و اینکه فرزندآوری یک روحیه بخشنده و مهربان می‌خواهد، لذا این زنان گرایش بیشتری به فرزندآوری دارند. اما زنانی که توافق کمتری دارند، بسیار انتقادگر هستند و سرسخت بوده و زود عصبانی می‌شوند. از آنجایی که فرزندآوری نیاز به مراقبت و رسیدگی مداوم دارد این زنان در واقع تمایلی به فرزندآوری نشان نمی‌دهند. لذا منطقی است که گفته شود بین توافق در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود دارد.

در تبیین تفاوت وظیفه‌شناسی در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که وظیفه‌شناسی نیز با خود نظم‌دهی، تلاش برای پیشرفت، سعی در رسیدن به هدف و شایستگی تعریف می‌شود. بنابراین ثبات فرد در وظیفه‌شناسی و مسئولیت، خود باعث می‌شود که فرد وظایفش را در هنگام کار به درستی به انجام رساند و کارهایش را تکمیل کند. چنین اشخاصی به دلیل وظیفه‌شناسی، تمایل بالاتری به فرزندآوری دارند. همچنین افرادی که از صفت وظیفه‌شناسی بیشتر برخوردارند، به طور معمول ویژگی‌هایی چون تفکر قبل از عمل، به تأخیر اندازی ارضاء خواسته‌ها، رعایت قوانین و هنجارها و سازماندهی و اولویت‌بندی تکلیف‌ها و موفقیت در حوزه فرزندآوری را دارند. لذا منطقی است که گفته شود بین وظیفه‌شناسی در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوت وجود دارد. در تبیین عدم تفاوت باز بودن نسبت به تجربه

بین زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری می‌توان گفت که باز بودن نسبت به تجربه در فرد باعث می‌شود که وی به دنیای درون و بیرون خود کنجکاو بوده و از بازی با نظریه‌ها و افکار انتزاعی و از حل مسائل مشکل و معماهایی که ذهن انسان را به کوشش و کشاکش وارد می‌دارد، لذت می‌برد. افراد برخوردار از چنین مشخصه‌ای تمایل دارند در کارهای خویش از روش نسبتاً ثابت و جا افتاده‌ای پیروی نکنند و همچنین آموختن و تمرین سرگرمی‌ها و کارهای ذوقی جدید برای آنان جالب است [۲۸]. در این پژوهش تفاوتی بین باز بودن نسبت به تجربه در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری یافت نشد که این می‌تواند به این دلیل باشد که فرزندآوری یک نوع سرگرمی و تجربه یک کنجکاو نیست و یک نیاز ذاتی و فطری برای همه افراد است. لذا منطقی است که باز بودن نسبت به تجربه در زنان با و بدون تمایل به فرزندآوری تفاوتی وجود نداشته باشد.

محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش

از محدودیت‌های پژوهش، اجرای آن در زنان متأهل شهر تهران بوده است و لذا نمی‌توان نتایج به دست آمده را با زنان متأهل در دیگر شهرها به دلیل تفاوت‌های فرهنگی، قومیتی و نژادی تعمیم داد. با توجه به اینکه از پرسشنامه خودسنجی استفاده شده است، ممکن است در روند جمع‌آوری اطلاعات، خطایی رخ داده باشد که این خطا ممکن است ناشی از پاسخگویی با صرف زمان اندک‌تر و یا پاسخگویی غلط و با سوگیری باشد و در نهایت موجب انحراف نتایج مطالعه شود که البته این محدودیت‌ها می‌تواند خارج از اختیار پژوهشگر محسوب شوند. این پژوهش بر روی زنان متأهل انجام شده است، لذا نمی‌توان نتایج پژوهش را به مردانی که تمایلی به فرزندآوری دارد یا تمایلی به فرزندآوری ندارند تعمیم داد و این یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش حاضر است. این مطالعه بر روی زنان متأهل شهر تهران انجام شده است و از آنجایی که زندگی در شهر و روستا از عوامل تاثیرگذار می‌تواند بر روی تمایل به فرزندآوری باشد پیشنهاد می‌شود چنین پژوهشی مشابه در محیط روستایی در میان زنان متأهل انجام شود. پیشنهاد می‌شود برای رفع محدودیت این پژوهش، همین مطالعه بر روی مردان هم انجام شود. چرا که تمایل به فرزندآوری می‌تواند تحت تاثیر جنسیت، نتایج متفاوتی را

رقم بزند و انجام این پژوهش بر روی مردان و مقایسه جنسیتی آنان نیز می‌تواند به رفع محدودیت این پژوهش کمک کند. پیشنهاد می‌شود که روانشناسان و مشاوران بالینی با همکاری سازمان‌ها و نهادهای مرتبط در زمینه افزایش جمعیت با برگزاری کارگاه‌های روانشناختی و هیجانی همچون طرحواره درمانی هیجانی به کاهش طرحواره‌های هیجانی در زنان با تمایل به فرزندآوری کمک کنند. چرا که نتایج این تحقیق نشان داد که زنانی که تمایلی به فرزندآوری ندارند، طرحواره‌های هیجانی بیشتری دارند، که در این زمینه برگزاری جلسات طرحواره درمانی هیجانی برای این زنان می‌تواند کمک کننده باشد تا طرحواره‌های هیجانی خود را کمرنگ کنند. پیشنهاد می‌شود در راستای تقویت برون‌گرایی، توافق و وظیفه‌شناسی زنان مداخلات و دوره‌های آموزشی پیش از ازدواج برای زوجین در آستانه ازدواج انجام شود تا بتواند زنان متأهل را ترغیب به فرزندآوری کرد. لذا آموزش وظیفه‌شناسی به زنان می‌تواند از عوامل تاثیرگذار بر تمایل به فرزندآوری در زنان متأهل باشد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این پژوهش ملاحظات اخلاقی رعایت شده است که از جمله آنها می‌توان به کسب زنان برای پاسخگویی به سوالات، دادن این اطمینان به آنان که پاسخنامه به صورت فردی تحلیل نخواهد شد و اطلاعات آنها به صورت گروهی خواهد بود و پاسخنامه هر فرد محرمانه خواهد بود و در اختیار هیچ کسی قرار داده نخواهد شد، فرآیند مطالعه برای همه آنان توضیح داده شد، از اهداف مطالعه آگاه شدند. به زنان توضیح داده شد که سازمانی صلاحیت دار مانند دانشگاه ناظر بر فرآیند پژوهش است، پاسخ به سوالات و در اختیار قرار دادن نتایج در صورت تمایل به آنان اشاره کرد.

حامی مالی

این مطالعه بدون حمایت مالی هیچ مؤسسه و سازمانی انجام شده است.

سپاسگزاری

از همه شرکت‌کنندگان که به سوالات پژوهش پاسخ دادند و در اجرای پژوهش حاضر مشارکت و یاری داشتند، تشکر و قدردانی می‌شود.

منابع

- Shao S, Tian Z, Zhang Y, Li B. The housing status and two-child fertility willingness of floating population: Evidence from the Chinese General Social Survey. *Economic Analysis and Policy*, 2023; 80(1): 247-266. <https://doi.org/10.1016/j.eap.2023.08.012>
- Kim HW, Kim SY. Gender differences in willingness for childbirth, fertility knowledge, and value of motherhood or fatherhood and their associations among college students in South Korea, 2021. *Archives of Public Health*, 2023; 81(1): 110-120. <https://doi.org/10.1186/s13690-023-01127-x>
- Tavousi M, Haerimehrizi A, Sadighi J, Motlagh M, Eslami M, Naghizadeh F, Anbari M, Hashemi A, Montazeri A. Fertility desire among Iranians: a nationwide study. *Payesh*, 2017; 16 (4): 401-410. (In Persian) <http://dorl.net/dor/20.1001.1.16807626.1396.16.5.8.3>
- Babaei Khorzoghi M, Sajjadian PS. The Effectiveness of Bedtime Exercises on Sleep Quality Parameters and Chronic Nonspecific Chronic Low Back Pain after Sleep in the Elderly Male. *Salmand: Iranian Journal of Ageing*, 2022; 17 (1): 44-61. (In Persian) <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2021.2111.3>
- Yuan H, Ke L, Yip W. Only by Supporting the Elderly Well can We Dare to Have Children: Parents' Pension Investment and Fertility Decision-making of the Younger Generation. *Journal of Finance and Economics*, 2023; 49(01): 109-123. <https://doi.org/10.16538/j.cnki.jfe.20221022.401>
- Lin M, Li W, Cao Y, Shan L. Consumer Attitudes toward Community Elderly Services during Negative Population Growth and Sustainable Development. *Sustainability*, 2023; 15(20): 1-10. <https://doi.org/10.3390/su152015166>
- Ghaffari F, Motaghi Z. Factors Affecting Childbearing Based On Women's Perspectives: A Qualitative Study. *Navid No*, 2021; 23(76): 33-43. (In Persian) <https://doi.org/10.22038/nnj.2020.52797.1238>
- Haerimehrizi A, Tavousi M, Sadighi J, Motlagh M, Eslami M, Naghizadeh F, Montazeri A. Reasons for fertility desire and disinterest among Iranian married adults: A population-based study. *Payesh* 2017; 16 (5): 637-645. (In Persian) <http://dorl.net/dor/20.1001.1.16807626.1396.16.5.8.3>
- Schobinger E, Stuijzand S, Horsch A. Acute and post-traumatic stress disorder symptoms in mothers and fathers following childbirth: A prospective cohort study. *Frontiers in psychiatry*, 2020; 11(1): 1-10. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2020.562054>
- Dencker A, Nilsson C, Begley C, Jangsten E, Mollberg M, Patel H, Sparud-Lundin C. Causes and outcomes in studies of fear of childbirth: a systematic review. *Women and Birth*, 2019; 32(2): 99-111. <https://doi.org/10.1016/j.wombi.2018.07.004>
- Cheng D, Tang J. Study on Influencing Factors of Childbearing-Aged Women's Willingness to Have Multiple Children in China. *Sociology*, 2023; 13(2): 63-74. <https://doi.org/10.17265/2159-5526/2023.02.002>
- Leahy RL. Introduction: Emotional schemas and emotional schema therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 2019; 12 (1): 1-4. <https://doi.org/10.1007/s41811-018-0038-5>
- Leahy RL. Emotional schemas. *Cognitive and Behavioral Practice*, 2022; 29 (3): 575-580. [http://dx.doi.org/10.1016/S1077-7229\(02\)80048-7](http://dx.doi.org/10.1016/S1077-7229(02)80048-7)
- Keifer OP, Hurt RC, Ressler KJ, Marvar PJ. The physiology of fear: reconceptualizing the role of the central amygdala in fear learning. *Physiology*, 2015; 30(5): 389-401. <https://doi.org/10.1152/physiol.00058.2014>
- İsbir GG. Fear of Childbirth and Emotional-Focused Approaches. *Journal of Education & Research in Nursing/Hemşirelikte Eğitim ve*

- Araştırma Dergisi, 2023; 20(1): 64-70.
<https://doi.org/10.5152/jern.2023.57442>
16. Mohseni Moqadam B, Izaditameh A. Evaluation of personality features and Type of Childbirth in 6 to 9 Months First Pregnant Women Referred to Tehran Private Hospitals in 2016-2017. *Family and Health*, 2020; 10(2): 99-107. (In Persian)
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23223065.1399.1.0.2.7.5>
  17. McCrae RR, Costa PT. Understanding persons: From Stern's personalistics to Five-Factor Theory. *Personality and Individual Differences*, 2021; 169 (1): 1-11.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.109816>
  18. Ashton MC, Lee K, Baer J, Shackel M. Does higher H Mean Less BS? Relations of a Misleading Communication Style with the HEXACO personality factors. *Current Psychology*, 2022; 42(2): 1-5.
<http://dx.doi.org/10.1007/s12144-022-03351-0>
  19. Romano D, Costantini G, Richetin J, Perugini M. The HEXACO Adjective Scales and Its Psychometric Properties. *Assessment*, 2023; 30 (8): 2510-2532.
<https://doi.org/10.1177/10731911231153833>
  20. Chvála I, Řiháček T, Vybíral Z. A pilot study of HEXACO dimensions and therapeutic change as potential predictors of negative effects of psychotherapy. *Československá psychologie*, 2022; 66 (5): 532-542.
<http://dx.doi.org/10.51561/cspsych.66.5.532>
  21. Sedaghat M, Ghorbano G. Investigating the relationship between the mother's personality type and her self-awareness in the first period of pregnancy. *Counseling Culture and Psychotherapy*, 2014; 5(20): 66-84. (In Persian)
https://qccpc.atu.ac.ir/article_1690.html
  22. Erfani A, Shojaei J. Reasons for Intending to Have no Children Tehran, Iran. *SALĀMAT-I IJTIMĀĪ (Community Health)*; 2019; 6(2): 116-129. (In Persian)
<https://doi.org/10.22037/ch.v6i2.22583>
  23. Bagi M, Sadeghi R, Hatami A. Fertility intentions in Iran: Determinants and limitations. *Strategic Studies of Culture*, 2022; 1(4): 59-80. (In Persian)
<https://doi.org/10.22083/scsj.2022.149113>
  24. Sarmad Z, Bazargan A, Hijazi E. *Research methods in behavioral sciences*. Tehran; Aware publications. 2023.
<https://www.agahbookshop.com/>
  25. Leahy RL. A model of emotional schemas. *Cognitive and Behavioral Practice*, 2002; 9 (3): 177-1900.
[https://doi.org/10.1016/S1077-7229\(02\)80048-7](https://doi.org/10.1016/S1077-7229(02)80048-7)
  26. Beck AT, Steer RA, Brown GK. *Manual for Beck Depression Inventory-II*. San Antonio, TX: Psychological Corporation 1996.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/t00742-000>
  27. Beck AT, Epstein N, Brown G, Steer RA. An inventory for measuring clinical anxiety: Psychometric properties. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 1988; 56(6): 893-897.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-006X.56.6.893>
  28. Shahvarani SM, Khormaei F. Evaluate the psychometric properties of the Emotional Schemas Scale. *Rooyesh*, 2018; 7 (8): 261-274. (In Persian)
<http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1397.7.8.2.5>
  29. De Vries RE. The 24-item brief HEXACO inventory (BHI). *Journal of Research in Personality*, 2013; 47(6): 871-880.
<https://doi.org/10.1016/j.jrp.2013.09.003>
  30. Ashton MC, Lee K. The HEXACO-60: A short measure of the major dimensions of personality. *Journal of personality assessment*, 2009; 91(4): 340-345.
<https://doi.org/10.1080/00223890902935878>
  31. Basharpour S, Taherifard M, Mohamadi G. Psychometric Properties of Persian Version of Brief HEXACO Inventory in University Students. *Quarterly of Educational Measurement*, 2019; 9(36): 65-89. (In Persian)
<https://doi.org/10.22054/jem.2017.4956.1158>
  32. Dourado DM, Rolim JA, Machado N, de Souza Ahnerth NMG, Batista EC. Anxiety and

- Depression in the Caregiver of the Family Member with Mental Disorder. *Anxiety*, 2020; 3 (1): 5-11. <https://www.ijassjournal.com/2020/V3I1/4146574910.pdf>
33. Faustino B, Vasco AB. Emotional schemas mediate the relationship between emotion regulation and symptomatology. *Current Psychology*, 2021; 1 (2): 1-7. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-021-01560-7>
34. Leahy RL. Emotional schema therapy. Guilford Publications. 2015. <https://www.guilford.com/books/Emotional-Schema-Therapy/Robert-Leahy/9781462540792>
35. Leahy RL, Tirsch D, Napolitano LA. Emotion regulation in psychotherapy: A practitioner's guide. Guilford press. 2011. <https://psycnet.apa.org/record/2011-27872-000>
36. Leahy RL, Kaplan D. Emotional schemas and relationship adjustment. In annual meeting of the Association for Advancement of Behavior Therapy.—New Orleans, LA.—54—2004. <https://magnoliafamilycounseling.com/>
37. Breevaart K, de Vries RE. Supervisor's HEXACO personality traits and subordinate perceptions of abusive supervision. *The Leadership Quarterly*, 2017; 28(5): 691–700. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2017.02.001>
38. Costa PT, McCrae RR. The NEO Inventories as instruments of psychological theory. *The Oxford Handbook of the Five Factor Model*, 2017; 11-37. <https://psycnet.apa.org/record/2017-30849-002>